

ÖVERSYN TEMATISKT TILLÄGG - VINDKRAFTSOMRÅDEN

SJÖBO KOMMUN - ÖP 2040 UTREDNINGAR, SJÖBO KOMMUN
STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

ÖVERSYN TEMATISKT TILLÄGG - VINDKRAFTSOMRÅDEN

Kund: Sjöbo kommun Stadsbyggnadsförvaltningen

Organisation Sigma Civil

Projektansvarig:	Jimmie Simonsen
Upprättad av:	Erik Burman
Granskad av:	Jimmie Simonsen
Godkänd av:	Jimmie Simonsen

Projektnummer:	170564
Upprättad:	2021-01-31
Dokumentnummer:	RAPPORT-106188
Version:	1.0

SAMMANFATTNING

Denna översyn behandlar rapporten "Vindkraft i Sjöbo kommun" och undersöker huruvida de slutsatser som rapporten kom fram till i september 2010 fortfarande kan anses vara giltiga i januari 2021. Den samlade bedömningen är att rapporten "Vindkraft i Sjöbo kommun" överlag fortfarande kan anses vara aktuell angående de fem områden som där pekas ut som lämpliga för kommersiell vindkraft. Områden med starkt bevarandeintresse har inte förändrats i sådan omfattning sedan 2010 att lokalerna inte skulle kunna anses vara lämpliga för vindkraftsetablering. Lagstiftningen kring vindkraftsetablering har dock förändrats sedan 2010 och dessa avsnitt av rapporten kan vara i behov av revidering.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	4
1.1	BAKGRUND	4
1.2	SYFTE OCH MÅL	4
1.3	GENOMFÖRANDE	4
2	RESULTAT AV ÖVERSYNEN	5
2.1	VINDKRAFTVERK, PLANTILLSTÅND OCH FÖRFRÅGNINGAR FÖR VINDKRAFTSUTBYGGNAD	5
2.2	VINDKRAFTVERKENS OMGIVNINGSPÅVERKAN	5
2.3	RIKSINTRESSEOMRÅDEN FÖR VINDBRUK	5
2.4	BEFINTLIGT ELNÄT	5
2.5	LANDSKAPSBILDSKYDDADE OMRÅDEN	7
2.6	KULTURMILJÖVÄRDEN	7
2.7	NATURMILJÖVÄRDEN	8
2.8	TYSTA OMRÅDEN	9
2.9	SKYDDADE OMRÅDEN FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV	9
2.10	RIKSINTRESSE FÖR FÖRSVARET	10
2.11	LUFTFART	10
2.12	STÖRRE OMRÅDEN OLÄMPLIGA FÖR VINDKRAFTSUTBYGGNAD 2021	11
3	BEDÖMNING.....	13
3.1	LOKALERNA	13
3.2	FÖRÄNDRINGAR I LAGSTIFTNING OCH PBL.....	15
4	REFERENSER.....	15

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Sjöbo kommuns nuvarande översiktsplan från 2009 (ÖP2009) aktualitetsprövades år 2014. Länsstyrelsen ansåg vid tidpunkten att ÖP2009 inte kunde anses aktuell i de avseenden där den skulle fungera som underlag för prövningar i områden som inte omfattas av detaljplan och föreslog därför ett antal förändringar av ÖP2009.

Enligt Länsstyrelsen innebar omfattningen av de förändringar som man redovisade i samrådsförslaget att kommunen borde överväga upprättandet av en ny kommunomfattande översiktsplan. Kommunen beslöt därför år 2016 att helt och hållet ersätta ÖP2009 med ett nytt kommuntäckande översiktsplanedokument med utblick mot 2040. I samband med det beslutade Kommunfullmäktige ÖP2009 inaktuell men giltig fram till dess att en ny översiktsplan antagits.

1.2 SYFTE OCH MÅL

Då Sjöbo kommun avser att ta fram en ny översiktsplan behöver även underlag och äldre tillägsrapporter till ÖP2009 ses över och aktualiseras. En av dessa tillägg är rapporten "Vindkraft i Sjöbo Kommun" utförd av Sweco 2010 som behandlar lämpliga och olämpliga lokaler gällande vindkraft i Sjöbo kommun. Syftet med denna översyn är att bedöma i vilken utsträckning rapporten "Vindkraft i Sjöbo Kommun" är aktuell utifrån samma kriterier som anges i rapporten och om de lokaler som utpekats fortfarande är lämpliga för vindkraftsetablering.

1.3 GENOMFÖRANDE

Följande punkter i rapporten "Vindkraft i Sjöbo kommun" från 2010 har genomgått översyn och jämförts med ett nuläge och diskuteras i kapitel 2:

- Plantillstånd och förfrågningar om vindkraftsutbyggnad
- Vindkraftverkens omgivningspåverkan
- Riksintresseområden för vindbruk
- Befintligt elnät
- Landskapsbildskyddade områden
- Natur- och kulturmiljövärden
- Tysta områden
- Skyddade områden för frilufts- och rekreationsvärden
- Försvar och luftfart
- Större områden olämpliga för vindkraft

2 RESULTAT AV ÖVERSYNEN

2.1 VINDKRAFTVERK, PLANTILLSTÅND OCH FÖRFRÅGNINGAR FÖR VINDKRAFTSUTBYGGNAD

Idag finns fyra i enlighet med Miljöbalken anmälningspliktiga vindkraftverk inom kommunen, tre i Assmåsa och ett i Vanstad. Även icke-anmälningspliktiga, men däremot bygglovpliktiga, verk förekommer i kommunen. Under 00-talet inkom ett flertal förfrågningar om utbyggnad av vindkraft i Sjöbo Kommun av vilka de tre anläggningarna Ågerup, Hårderup och Klamby beviljades plantillstånd. Ytterligare fem förfrågningar hade vid tidpunkten för framtagandet av rapporten "Vindkraft i Sjöbo kommun" aktualiserats där både plantillstånden och förfrågningarna utförligt redovisas i rapporten. Samtliga plantillstånd och förfrågningar har sedan dess dragits tillbaka och i nuläget finns inga giltiga plantillstånd eller förfrågningar för tillståndspliktiga verk i kommunen. Inga nya tillståndspliktiga vindkraftverk har heller rests i kommunen sedan rapportens färdigställande år 2010.

2.2 VINDKRAFTVERKEN'S OMGIVNINGSPÅVERKAN

Avseende omgivningspåverkan utgår rapporten "Vindkraft i Sjöbo kommun" i huvudsak från Boverkets Vindkraftshandbok som bygger på forskningsresultat och erfarenhetsmässiga bedömningar. Rapporten redovisar utifrån handboken parametrarna ljud, skuggbildning, ljus, landskapspåverkan samt risker, störningar och säkerhetsavstånd. Vindkraftshandboken utkom för första gången i januari 2009 vilken också är den utgåva som rapporten utgått ifrån när bedömningar gällande omgivningspåverkan har utförts. Boverket har sedan dess släppt en uppdaterad utgåva år 2012. När det gäller parametrarna som avser omgivningspåverkan så skiljer sig 2012 års utgåva inte från den utgåva som Sweco använt sig av år 2010 varför de antaganden som gjordes vid rapportens färdigställande fortfarande kan anses gälla.

2.3 RIKSINTRESSEOMRÅDEN FÖR VINDBRUK

Energimyndigheten utpekade år 2008 vissa områden i Sverige av riksintresse för vindbruk. Resultatet var en sammanvägning av Energimyndighetens och länsstyrelsernas bedömningar. Inga områden inom Sjöbo kommun utpekades år 2008 som riksintresseområden för vindkraftbruk och det har inte skett någon förändring till och med januari 2021.

2.4 BEFINTLIGT ELNÄT

Svenska Kraftnät ansvarar för stamnätet i kommunen. Precis som år 2010 så försörjer följande elnätägare kommunen år 2021;

- Sjöbo Elnät AB,
- E.ON Elnät Sverige AB,
- Ringsjö Energi AB

- Skånska Energi Nät AB.

Sedan rapportens färdigställande 2010 har Svenska Kraftnät planerat att tillsammans med det tyska företaget **50Hertz** anlägga en ny stamnätsförbindelse mellan Hurva i Hörby kommun och Güstrow i norra Tyskland, för att öka redundansen i det europeiska stamnätet och möjliggöra tryggare elförsörjning vid ansträngda förhållanden. Förbindelsen har fått namnet **Hansa PowerBridge** och byggs som en 700 MW likströmsförbindelse. Sträckningen går rakt genom Sjöbo kommun i en nord-sydlig riktning, se Figur 1.

Figur 1. planerad sträckning för Hansa PowerBridge.

Koncessionsansökan för byggandet av den nya ledningen skickades av Svenska Kraftnät den 8:e oktober 2020 in till Energimarknadsinspektionen för handläggning. Ansökan kommer så småningom att skickas vidare till regeringen för beslut om koncession. Vilken betydelse den nya kraftledningen får för hur vindkraftsanläggningar i kommunen kan anslutas till det nya stamnätet bör undersökas ytterligare. Riktlinjer för hur vindkraftsanläggningar ska anslutas till elnätet återfinns på www.svk.se, i dokumentet "Vägledning för anslutning till stamnätet" publicerat av Svenska Kraftnät den 27:e januari 2016.

2.5 LANDSKAPSBILDSKYDDADE OMRÅDEN

Landskapsbildskydd finns till för att skydda värdet av framförallt den visuella upplevelsen av ett landskap. Skyddet reglerar till exempel bebyggelse och vägar. Det krävs tillstånd från Länsstyrelsen för att utföra åtgärder som kan ha negativ effekt på landskapsbilden i dessa områden.

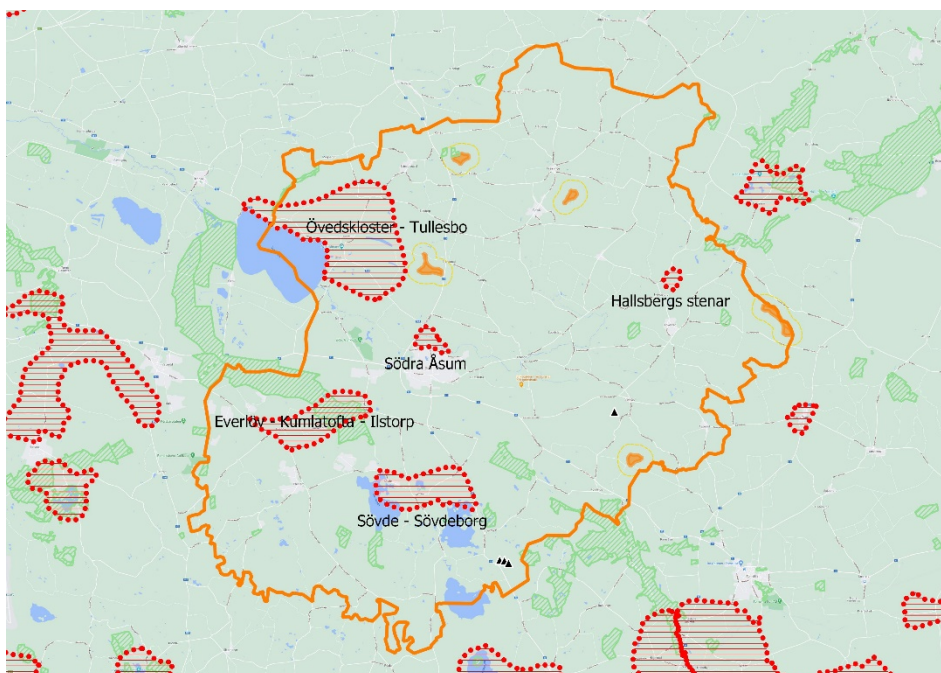
Landskapsbildskydd är en äldre skyddsform som inte finns i miljöbalken och håller successivt på att ersättas med andra skyddsformer. De sju områden i Sjöbo kommun som utpekats som landskapsbildskyddade i 2010 års rapport är Klingavälåns dalgång vid Karups Nygård, Fäladsmarkerna vid Heingeberg, Lövestads åsar, Sjöbo Ora, Sjölandskapet, Fyledalen och en del av Romeleåsen vid Ågerup-Kullaröd. De områden som hyser landskapsbildskydd 2021 är desamma som vid rapportens färdigställande 2010.

Figur 2. De sju områden som hyser landskapsbildskydd.

2.6 KULTURMILJÖVÄRDEN

Riksintresseområden för kulturmiljövården inom Sjöbo kommun har utpekats med stöd av 3 kap miljöbalken. De fem områden som är utpekade är Övedskloster – Tulllesbo, Hallsbergs stenar, Södra Åsum, Everlöf-Kulmatofta – Ilstorp och Sövde – Sövdeborg. De områden som är utpekade riksintresseområden för kulturmiljövården i januari 2021 är desamma som vid rapportens färdigställande 2010.

Figur 3. Riksintresseområden för kulturmiljövården i Sjöbo kommun.

År 2018 tog länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om bildandet av det första kulturresevatet i Sjöbo kommun, Kulturens Östarp. Arbetet med att skydda området som kulturresevat pågår i januari 2021 fortfarande. Diskussionerna gäller bland annat ersättningen som ska utgå för det intrång som skyddet innebär.

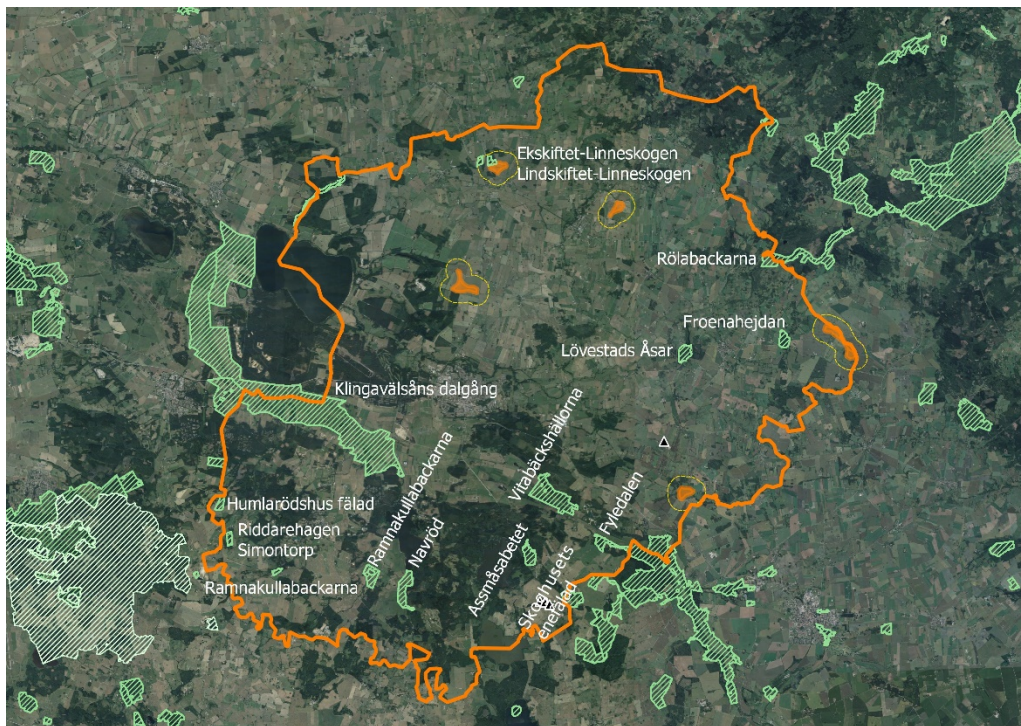
2.7 NATURMILJÖVÅRDEN

Det finns i januari 2021 totalt 17 stycken Natura 2000-områden i kommunen. Av dessa är 3 områden utpekade enligt fågeldirektivet och resterande 14 enligt habitatdirektivet, vilket är oförändrat sedan år 2010. Sjöbo kommun omfattas av nio riksintressanta områden för naturvården, även de oförändrade sedan år 2010. Det fanns vid tidpunkten för färdigställande av rapporten "Vindkraft i Sjöbo Kommun" 2010 totalt 9 naturresevat i kommunen, dessa har i antal utökats sedan dess och uppgår nu till 16 stycken. De sju som tillkommit är följande områden:

- Assmåsabetet (2014)
- Ekskiftet-Linneskogen (2011)
- Frihult (2012)
- Fyledalen (2015)
- Lindsiftet-Linneskogen (2011)
- Lövestads Åsar (2011)
- Skogshusets Enefälad (2019)

Sedan september 2016 har Sjöbo kommun ett fastställt grönstruktur- och naturvårdsprogram som beskriver övergripande mål och satsningar för att bevara och utveckla naturmiljö- och grönstrukturvården i Sjöbo kommun. Programmet har utarbetats av stadsbyggnadsförvaltningen och

baseras bland annat på Sjöbo kommuns tidigare naturvårdsplan remissupplaga från 2001 samt en flora- och fauna inventering som genomfördes under våren-sommaren 2014.

Figur 4. De 16 naturreservaten i Sjöbo kommun.

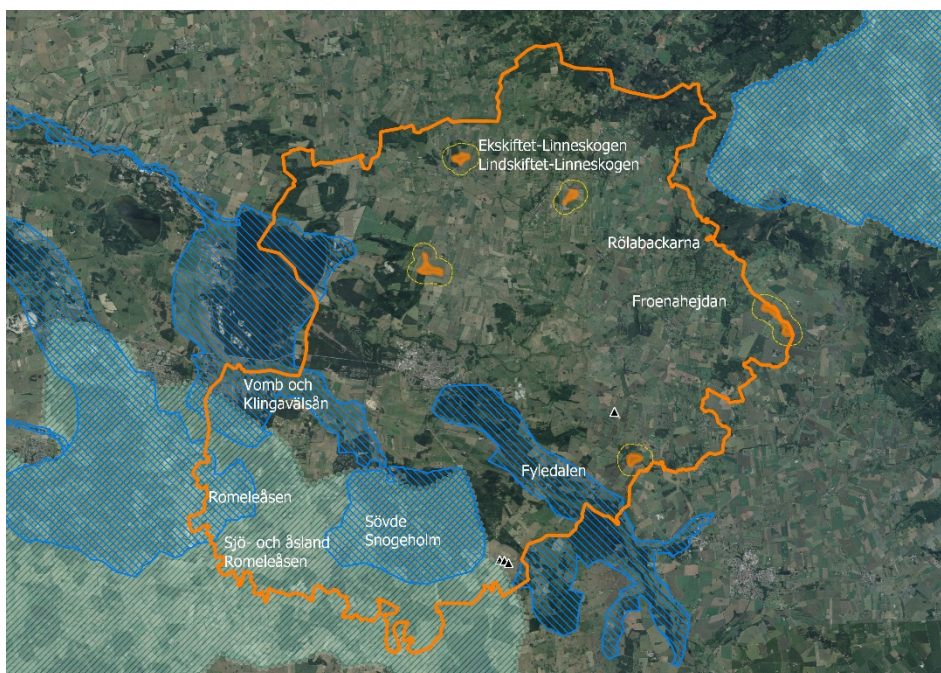
2.8 TYSTA OMRÅDEN

I sin bedömning angående tysta områden utgår rapporten "Vindkraft i Sjöbo Kommun" från en studie från 2004 genomförd av Länsstyrelsen och gamla Vägverket i Skåne. Enligt denna studie har Sjöbo kommun en stor tillgång på tysta områden och förordar att områdena värnas och lokalisera ny infrastruktur och bullrande verksamheter i andra områden. Om områdena måste tas i anspråk bör så långt möjligt exploateringen ske i ytterkanten av ett område, så ytterligare fragmentering kan undvikas. Studien har vissa brister (industrier ingår exempelvis inte) och rapporten efterfrågar därför en fördjupning i bullerfrågan, men ingen sådan har utförts sedan den slutfördes 2004.

2.9 SKYDDADE OMRÅDEN FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Riksintresseområden för friluftsliv i Sjöbo kommun har genomgått förändringar sedan 2010. De två områden som fanns 2010 har fått en annan utformning (Romeleåsen år 2016 och Sövde – Snogeholmsområdet år 2017) och följande områden har därefter tillkommit:

- Vomb- och Klingavälsån (2017)
- Fyledalen (2017)

Figur 5. Skyddade områden för friluftsliv och rekreation.

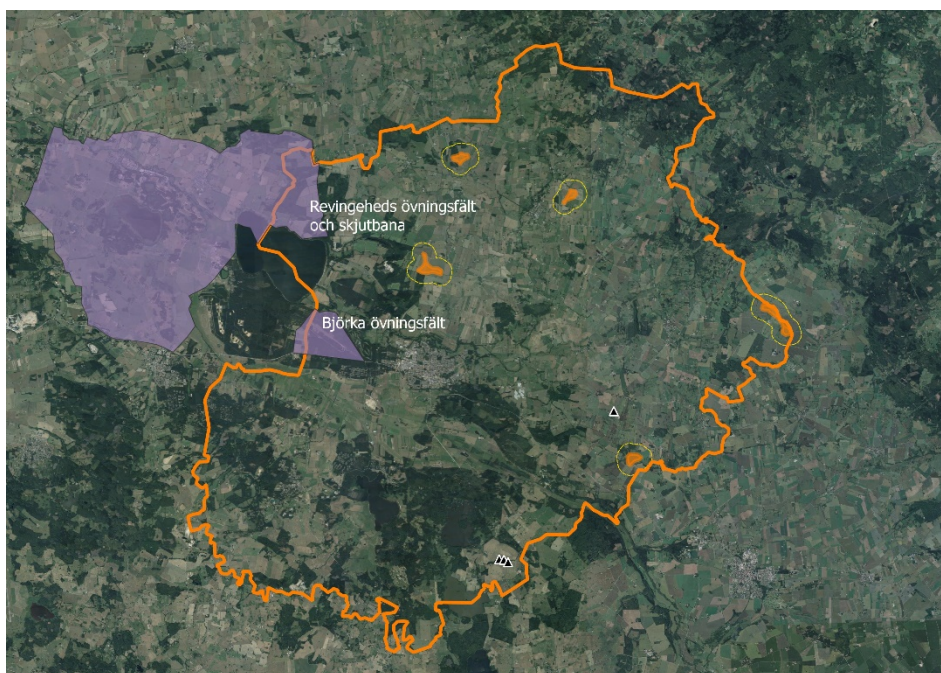
Det större geografiska område som utpekats i miljöbalken som ett primärt rekreationsområde för rörligt friluftsliv, Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen, är oförändrat sedan 2010.

2.10 RIKSINTRESSE FÖR FÖRSVARET

Inom Sjöbo kommun finns i januari 2021 två samrådsområden där kommunen skall samråda med Försvarsmakten, Björka övningsfält och Revingeheds övningsfält och skjutbana, vilket är en reduktion från 2010 då det fanns fem riksintressen för försvaret.

2.11 LUFTFART

Sjöbo/Sövdé Flygfält anlades under 30-talet av flygvapnet och tillhörde F10 i Ängelholm. Under mitten av 60-talet etablerades flygklubsverksamheten på flygplatsen och den fick allt mindre militär betydelse. Sedan mitten av 90-talet ägs hela flygplatsen av Sjöbo kommun och sedan dess används flygplatsen endast av civilflyg (motor- och segelflyg) samt modellflyg. Flygfältet är lokaliserat norr om Sövdé tätort.

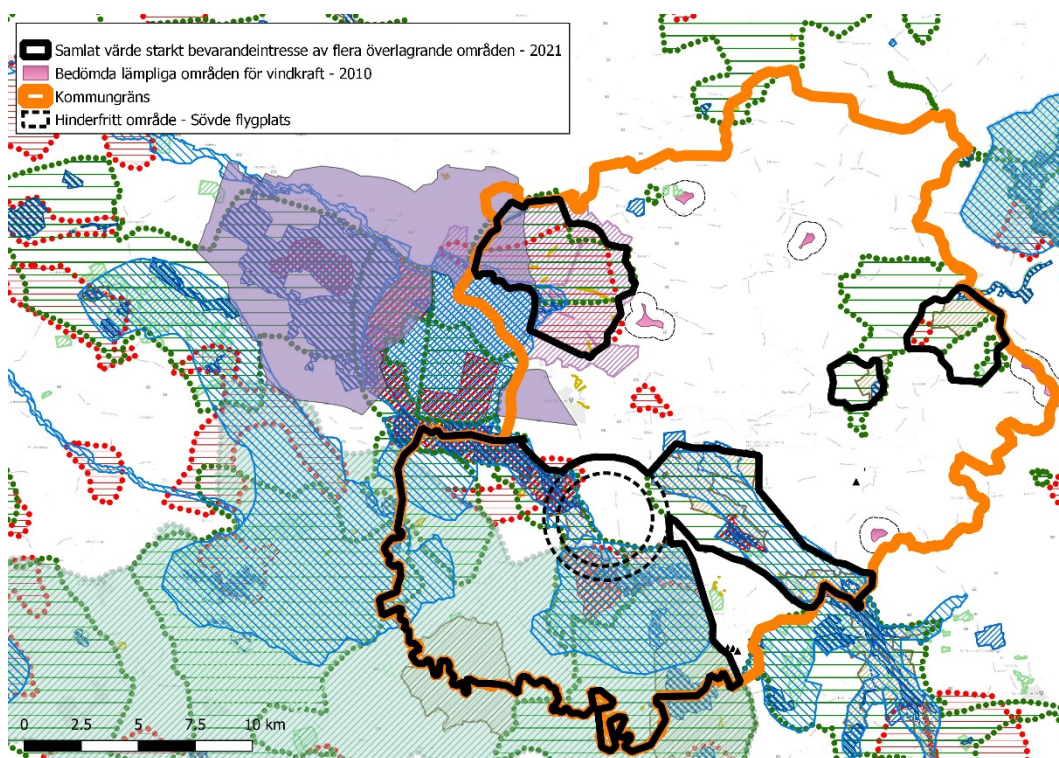

Figur 6. Riksintressen för försvaret.

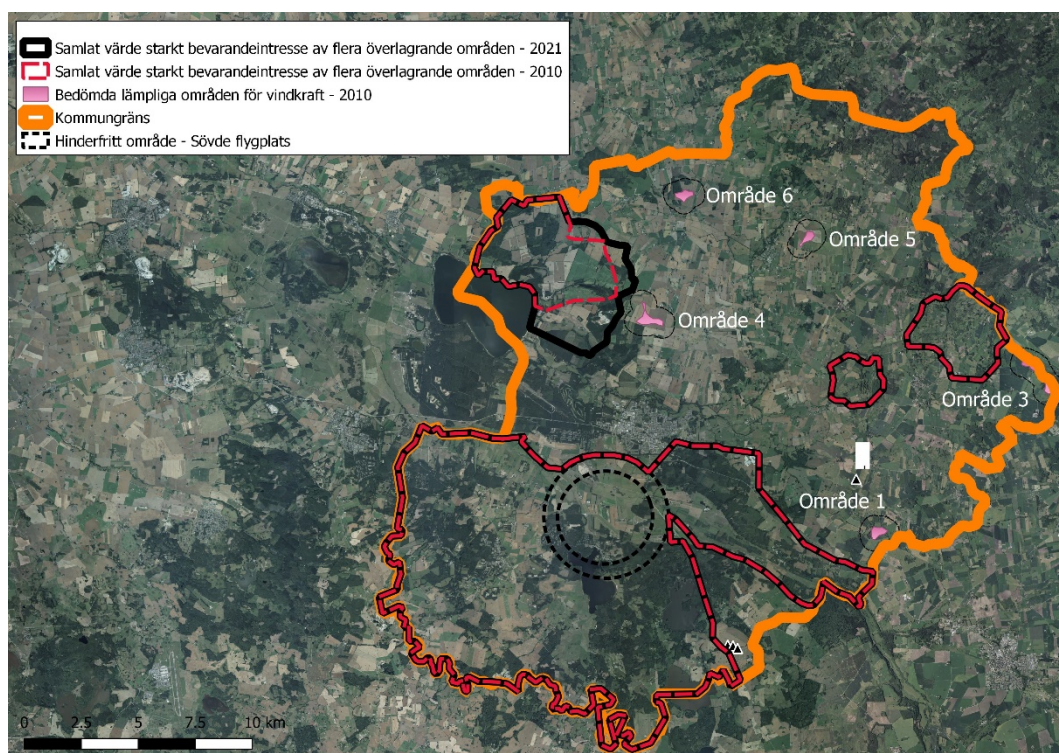
Runt flygplatsen finns markeringar för höjdbegränsade områden angivna, BCL-yltor. Gränserna anger de maximala byggnadshöjder som tillåts för att flygsäkerheten inte ska äventyras. Alla byggnadsverk berörs, såväl fasta (byggnader, master mm) som tillfälliga (byggnadskranar etc). Bestämmelserna kring flygplatsen har inte förändrats sedan 2010.

2.12 STÖRRE OMRÅDEN OLÄMPLIGA FÖR VINDKRAFTSUTBYGGNAD 2021

För att kunna bedöma om de områden som ansågs lämpliga för utbyggnad av kommersiell vindkraftsutbyggnad år 2010 fortfarande är lämpliga 2021 behöver de intressen som ansågs vara av vikt för bedömningen 2010 jämföras med ett nuläge. Detta görs precis som då genom att avgränsa områden vilka med hänsyn till starka motstående intressen bedöms olämpliga för vindkraftsutbyggnad. Områden undantas med flera överlagrade starka bevarandebaserade intressen (vilket omfattar riksintresseområde för naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv). Områden undantas också där ett starkt bevarandebaserat intresse tillsammans med övriga motstående intressen (riksintresse friluftsliv, tysta och större opåverkade områden, känslig landskapsbild, flygplatser). Utgångspunkten för avgränsningen är precis som då att flera bevarandebaserade intressen finns inom området och att enstaka intressen inte är ett tillräckligt motiv för att området ska bedömas som olämpligt för vindkraft.

Figur 7. Områden olämpliga för vindkraftsutbyggnad 2021.

Figur 8. Jämförelse av utbredning mellan områden bedömda olämpliga för vindkraft 2010 respektive 2021.

3 BEDÖMNING

3.1 LOKALERNA

Den samlade bedömningen är att rapporten "Vindkraft i Sjöbo kommun" överlag fortfarande kan anses vara aktuell angående de fem områden som där pekas ut som lämpliga för kommersiell vindkraft. Områden i kommunen med starkt bevarandebeskydd bedöms vara identiska såväl som på området nordväst i kommunen, som fått en något annan utformning och är större till ytan. Denna förändring får dock ingen betydelse för de sedan tidigare utpekade områden då de inte berörs av denna justering. Ingen bebyggelse har tillkommit i de utpekade områdena sedan 2010.

Utförlig beskrivning av samtliga områden hittas på sidan 42 – 43 i rapporten "Vindkraft i Sjöbo Kommun" och innehållet kan i januari 2021 fortsatt anses vara aktuellt. Invid område 6 har två naturreservat upprättats sedan 2010, Lindsiftet - Linneskogen (2011) och Eksiftet - Linneskogen (2011), båda inom 500 meter från det utpekade området.

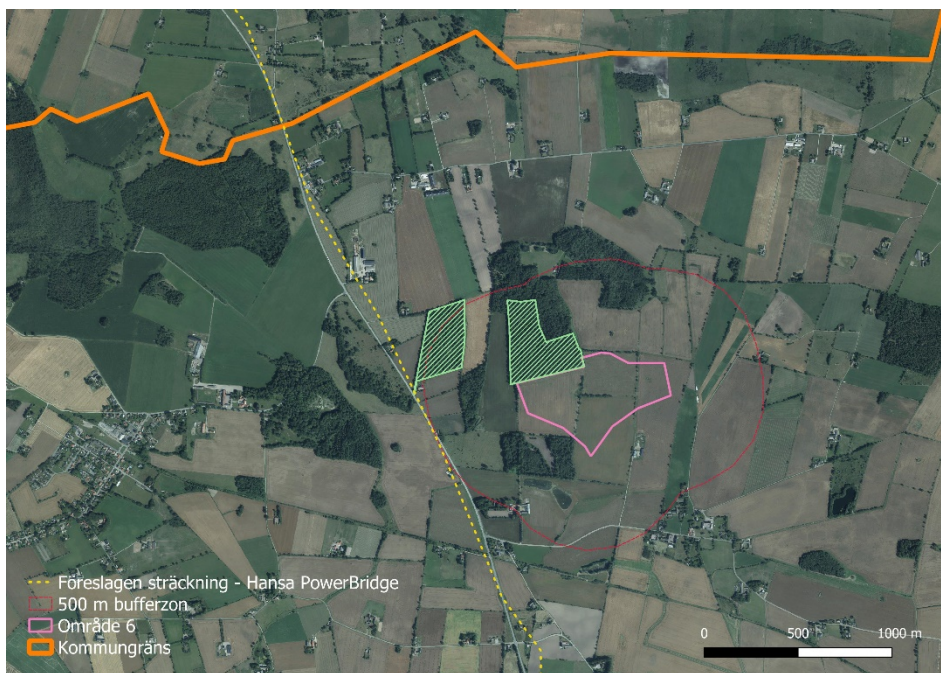
Figur 9. Naturreservat intill område 6.

Dragningen av den planerade kraftledningen Hansa PowerBridge planeras i en absolut närhet till område 6 och område 4. Vilken betydelse närheten till kraftledningen får för en framtida kommersiell vindkraftsutbyggnad i dessa områden bör utredas vidare, men det kan eventuellt innebära en logistisk och ekonomisk fördel att placera verk i närheten till en redan befintlig större ledning.

Figur 10. Föreslagen dragning av Hansa PowerBridge, öster om område 4.

Preliminär byggstart för Hansa PowerBridge är i dagsläget 2023/2024. Tid för byggstart är beroende av när koncession meddelas.

Figur 11. Föreslagen dragning av Hansa PowerBridge, väster om område 6.

3.2 FÖRÄNDRINGAR I LAGSTIFTNING OCH PBL

I januari år 2009 gav Boverket ut upplagan av Vindkraftshandboken som Swecos rapport "Vindkraft i Sjöbo kommun" delvis utgått ifrån. Efter publiceringen samma år genomfördes en revidering av Miljöbalken (1998:808) och Plan- och bygglagen (1987:10) i syfte att förenkla handläggningen av planering och prövning av vindkraftverk. Den 2 maj 2011 trädde dessutom en ny Plan- och bygglag (2010:900) och ny Plan- och byggförfordning (2011:338) i kraft som bland annat påverkar regleringen av bygglov och anmälan för vindkraftverk. Vindkraftshandboken är i januari 2021 fortfarande inte reviderad i förhållande till dessa lagförändringar. Avsnitt 7 och 9 i rapporten "Vindkraft i Sjöbo kommun" behandlar detaljplan, bygglovsprövning och lagstiftning och kan med tanke på ovan nämnda förändringar anses vara inaktuell och i behov av en uppdatering.

4 REFERENSER

Vindkraft i Sjöbo kommun – 2010

Vindkraftshandboken – 2012

Inspire WMS-tjänst, Skyddade områden